

Kokain (1. část)



ŠEJVL, J.

Centrum adiktologie, Psychiatrická klinika 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

Citace: Šejvl, J. (2010). Kokain (část 1). *Adiktologie* (10)4, 246–251.

SOUHRN: Cílem předloženého textu je podat komplexní informaci o kokainu – o velmi specifické látce, která má svoji dávnou a významnou historii etablovanou do lidské kultury, a přesto se stala v posledních sto letech i zdrojem lidského úpadku a neštěstí. Článek je, s ohledem na svůj rozsah, rozdělen na dvě kapitoly, které na sebe navazují a tvoří kompaktní celek. V první části textu je popsán zdroj kokainu; je jím přírodní kulturní, zároveň nejrozšířenější a nejznámější, keř koka (*Erythroxylon coca*), pěstovaný od pradávna (již před Kolumbem) v Jižní Americe. Kokainovník, resp. koka byla původně využívána místními obyvateli jako rostlina, která se stala běžnou součástí tehdejší komunity, ideálním způsobem doplňovala stravu a podporovala nespokojený život v obtížných přírodních podmínkách. Na obecný úvod navazují části, které se zabývají dávnou historií koky, kokových listů a kokainu; článek pokračuje deskripcí moderní historie kokainu, jeho využitím a nesporným vlivem v rozvoji lékařství – a to i z hlediska počátků rozvoje kokainismu. Následuje stručné shrnutí jeho příchodu do první republiky, včetně krátké kazuistiky (Vondráček, 1935, p. 79–83), a pokračuje popisem jeho zneužívání a vlivem na lidský organismus. V navazující druhé části se autor věnuje rozšíření kokainu na našem území a vzorci jeho užívání, a to i s ohledem na formu, v jaké je zne/užíván – lístky, pasta a hydrochlorid, včetně free base. Na tuto část navazují informace o zdravotních aspektech s rozdělením na závažnost zdravotních rizik.

KLÍČOVÁ SLOVA: ERYTHROXYLUM – KOKA – KOKAIN

Došlo do redakce: 1 / ŘÍJEN / 2009

Přijato k tisku: 18 / LISTOPAD / 2010

Grantová podpora: Tento článek byl vytvořen v rámci projektu „Příprava a rozvoj denního magisterského studia oboru adiktologie“, OPPA CZ.2.17/3.1.00/31430.

Korespondenční adresa: Mgr. Jaroslav Šejvl / sejvl@adiktologie.cz / Centrum adiktologie, Psychiatrická klinika 1. LF UK v Praze a VFN v Praze, Ke Karlovu 11, 120 00 Praha 2